

25. juni: Årsaker, konsekvenser og forebygging av terror

UNDERVISINGSOPPLEGG

Målet er å gi elevene en dypere forståelse av terror og ekstremisme som aktuelle utfordringer for samfunnet. Elevene skal analysere årsaker og konsekvenser med utgangspunkt i terroren 25. juni 2022 i Oslo.

Illustrasjon: Linn
Isabel Eielsen

1-2 skoletimer

Gruppeaktivitet

Gjennom opplegget skal elevene:

- **Forstå** at terrorhandlinger er et resultat av prosesser som radikalisering og spredning av hatefulle ideologier.
- **Analysere** konsekvensene av terror fra den umiddelbare frykten til de langsiktige effektene på enkeltmennesker, minoriteter og hele samfunnet.
- **Reflektere** over sitt eget bidrag til å skape et tolerant og inkluderende samfunn.

Opplegget kombinerer faktaformidling med elevaktivitet i form av diskusjoner og refleksjoner.

OBS! Temaet kan vekke reaksjoner hos noen elever. Les gjerne vår [lærerveiledning](#) for tips til hvordan du kan skape et trygt klasseromsmiljø.

Innhold

1. Læreplanmål

2. Forberedelser

3. Gjennomføring

4. Ressurser

Læreplanmål

Tverrfaglig tema demokrati og medborgerskap

- I samfunnsfag handlar det tverrfaglege temaet demokrati og medborgarskap om at elevane utviklar kunnskapar og ferdigheiter for å kunne skape og delta i demokratiske prosessar. [...] Samfunnsfag skal bidra til at elevane kan delta i og vidareutvikle demokratiet og førebyggje ekstreme haldningar, ekstreme handlingar og terrorisme.

Samfunnsfag etter 10. trinn

- Gjøre rede for årsaker til og konsekvenser av terrorhandlingar [...] og reflektere over hvordan ekstreme holdninger og ekstreme handlingar kan forebygges.
-

Forberedelser

Lærer

Du bør starte med å lese vår [lærerveiledning](#). Det er flere fallgruver å gå i når man skal undervise om terror generelt og 25. juni spesielt. Lærerveiledningen vil gi deg et godt utgangspunkt for å skape en trygg og god læringssituasjon.

Se også gjennom de ressursene du skal bruke, og les deg eventuelt opp på de temaene du er usikker på.

Elever

Ingen spesielle forberedelser.

Gjennomføring

Innledning (ca 10 min)

Spørsmål: Start med å spørre elevene: «Hva husker dere om terrorangrepet 25. juni 2022?» og «Hva forbinder dere med ordet 'terror'?»

Oppgave til elevene: Skriv ned egne tanker om hva du forbinder med ordet «terror». Hvilke følelser eller bilder dukker opp?

Fakta: Presenter kort hva som skjedde den natten. Du kan bruke vår introduksjonsvideo (kommer), som du finner under ressurser.

Kontekst: Forklar hvorfor dette var en terrorhandling: Den var motivert av en ekstremistisk ideologi og rettet mot et spesifikt, sårbart miljø.

Årsaker til terror (ca 25 min)

Begrepsintroduksjon: Introduser begrepet *radikalisering* som en gradvis, psykologisk og sosial prosess.

Ideologi: Diskuter ideologien bak angrepet: Ekstrem islamisme og hat mot skeive. Under ressurser finner du stoff du kan bruke til å forberede deg til dette.

Gruppeoppgave 1: Del elevene inn i mindre grupper. Be dem diskutere hvilke faktorer som kan gjøre en person sårbar for ekstremistiske ideer. Tenk på begreper som:

- Utenforskap
- Ensomhet
- Søken etter tilhørighet
- Følelse av å være utrettferdig behandlet

Gruppeoppgave 2: Diskuter hvordan hat, konspirasjonsteorier og manglende toleranse bidrar til at terror oppstår i samfunnet.

Diskusjon i plenum: Etter at gruppene har diskutert, la dem dele sine tanker i plenum.

Konsekvenser (ca 10 min)

Fakta: I timene etter terrorangrepet ble noen registrert og fulgt opp av politi og helsevesen, mens mange ble sittende alene. Under ressurser finner du fordypningsstoff om forskning på de rammede som du kan bruke til å forberede deg.

Diskusjon: La elevene jobbe i par eller alene med disse spørsmålene, før dere diskuterer dem i plenum.

- Tenk deg at du eller noen du kjenner var til stede under terrorangrepet 25. juni. Hvilke konsekvenser tror du det kunne fått på kort og lang sikt?
 - Hvordan tror du angrepet kan ha påvirket det skeive miljøet i Norge? Tenk både på det negative (utrygghet og frykt) og det positive (fellesskap og solidaritet).
 - Hvordan tror du angrepet har påvirket samfunnet? Har det skapt økt frykt, mer polarisering, eller har det ført til at folk står mer sammen?
-

Oppsummering (ca 5 min)

Denne oppgaven er ment som en kort, avsluttende refleksjon som kan være et utgangspunkt for videre diskusjon i klassen.

Individuelt arbeid: Lag en kort liste over tiltak som du mener kan bidra til å unngå at hat og ekstremisme vinner frem. Tenk både på hva enkeltpersoner kan gjøre i sin hverdag, og hva samfunnet kan gjøre.

Eksempler:

- Enkeltpersoner: «Vise mer toleranse og åpenhet mot de som er annerledes.»
 - Samfunnet: «Sikre at alle har et trygt sted å være, der de kan føle tilhørighet.»
-

Ressurser

Tegneserie: Hva er ekstremisme?

[PDF-fil](#)

Islam, islamisme, ekstremisme

[Fordypningsartikkel](#)

Forskning: Konsekvenser av terror

[Fordypningsartikkel](#)

Relaterte artikler

UNDERVISNING

Årsaker til
terroren 25.
juni →